

Nærings- og fiskeridepartementet
Postboks 8090 Dep
0032 Oslo

Our date
2016.02.23

Our reference

Your date

Your reference

Our contact
Wenche Agerup

ORIENTERING FRA TELENOR ASA I FORBINDELSE MED AVTALENE VIMPELCOM LTD. HAR INNGÅTT MED DOJ, SEC og DPP

Det vises til tidligere orienteringer gitt av Telenor ASA til Nærings- og fiskeridepartementet vedrørende den internasjonale etterforskningen av VimpelComs virksomhet i Usbekistan.

Etterforskningen mot selskapet VimpelCom Ltd. er nå avsluttet ved at det er inngått avtaler med det amerikanske justisdepartementet (DoJ), det amerikanske finanstilsynet (SEC) og påtalemyndighetene i Nederland (DPP). VimpelCom erkjenner å ha brutt amerikanske og nederlandske korrupsjons- og regnskapsregler.

Hensikten med denne orienteringen er å gi departementet en overordnet oversikt over de faktiske forhold beskrevet i avtalene. Det understrekes at oversikten her er basert på en første gjennomlesning av omfattende dokumentasjon. Telenor kan ikke utelukke at andre forhold er relevante eller at det vil dukke opp andre opplysninger senere, for eksempel i forbindelse med etterforskning av privatpersoner.

Dette er en svært alvorlig sak. Telenor finner det uakseptabelt at VimpelCom, der Telenor er deleier, har gjennomført korruperte betalinger i tilknytning til VimpelComs forretningsvirksomhet i Usbekistan.

Avtaler mellom VimpelCom Ltd og Unitel LLC (VimpelCom) og DoJ, SEC og DPP

VimpelCom Ltd. er registrert i Bermuda, har hovedkontor i Nederland samt er børsnotert i USA, og er dermed underlagt amerikansk antikorrupsjonslovgivning (US Foreign Corrupt Practices Act – «FCPA»). Det usbekiske selskapet Unitel LLC ble kjøpt opp av VimpelCom i 2006.

Konklusjonen på etterforskningen innebærer at det er inngått fire ulike avtaler mellom VimpelCom og etterforskende myndigheter:

1. "Deferred prosecution agreement" mellom VimpelCom Ltd og DoJ
2. "Guilty plea agreement" mellom Unitel LLC og DoJ
3. Avtale mellom VimpelCom Ltd. og SEC
4. Avtale mellom VimpelCom Ltd. og DPP

VimpelCom erkjenner i tidsrommet 2006-2012 å ha betalt 114 millioner USD til en offentlig myndighetsperson i Usbekistan. Vedkommende står bak selskapet Takilant Ltd. VimpelCom erkjenner at dette er korrupsjon.

VimpelCom pålegges å betale bøter og inndragning på til sammen 795 millioner USD. Telenor ASA merker seg at VimpelCom har fått strafferabatt på 25 % for å ha samarbeidet med etterforskende myndigheter. I tillegg har VimpelCom fått en reduksjon i boten på 20 % fordi selskapet raskt kom til en løsning med myndighetene. Telenor er ikke part i avtalene, men har bistått etterforskningen som vitne.

I tillegg til de høye bøkene må selskapet la seg kontrollere av en uavhengig advokat (monitor) utpekt av amerikanske myndigheter i en periode på tre år. Vedkommende, som rapporterer til amerikanske myndigheter, skal implementere og overvåke strenge internkontroll-systemer. Ved salg, fusjon eller andre selskapsendringer i VimpelCom må ny eier være bundet av forpliktelsene i avtalene. Dersom vilkårene brytes, avgjør DoJ etter eget skjønn hvorvidt det skal innledes rettslig forfølgning mot VimpelCom.

Myndighetene i Nederland og Norge etterforsker fortsatt flere personer.

Oversikt over de straffbare forhold

De inngåtte avtalene inneholder detaljerte redegjørelser for de straffbare handlinger som er erkjent av VimpelCom. I det følgende gis en kort oversikt over de ulike forholdene. Oversikten er ikke fullstendig eller uttømmende.

- VimpelCom kjøpte i 2006 de to usbekiske selskapene Unitel og Buztel. Avtalene med myndighetene omhandler kjøpet av Buztel, der Takilant hadde en indirekte eierandel, for 60 millioner USD. VimpelCom kjente til at Takilant var kontrollert av en usbekisk myndighetsperson. VimpelCom var klar over at det for å drive virksomhet i Usbekistan var nødvendig å ha et godt forhold til denne myndighetspersonen.
- VimpelCom solgte en indirekte eierandel i Unitel til Takilant og inngikk samtidig en opsjonsavtale for 20 millioner USD som ble utøvet i 2009 for 57,5 millioner USD, hvilket ga Takilant en fortjeneste på 37,5 millioner USD i løpet av om lag 27 måneder. Begrunnelsen VimpelCom anga var at Takilant skulle bistå med lisensspørsmål i Usbekistan.
- VimpelCom betalte Takilant 25 millioner USD for at Takilant skulle oppgi rettighetene til sine 3G lisenser og for assistanse for utstedelse av disse igjen fra myndighetene i Usbekistan til Unitel i 2007. VimpelCom var kjent med at lisenser ikke kunne overføres i Usbekistan.

- VimpelCom betalte Takilant 2 millioner USD for konsulentbistand til å få GSM 1800 frekvenser i 2008.
- VimpelCom betalte Takilant 30 millioner USD for konsulentttjenester for å få 4G-lisener i 2011. Det ble ikke levert reelle tjenester under avtalen. Ved flere anledninger ble det fra en person i VimpelCom stilt spørsmål ved om konsulentavtalen kunne innebære korrupsjon. Vedkommende tok også saken opp med VimpelComs ledelse.
- Ved to anledninger i 2011 og 2012 betalte VimpelCom til sammen 20 millioner USD til Takilant via mellommenn for falske eller ikke reelle tjenester.
- VimpelCom betalte i tillegg over 30 millioner USD i ulike sponsorater eller veldedige bidrag, hvorav noen kan knyttes til kjøpet av lisenser, tillatelser, nummerblokker eller andre kommersielle interesser i Usbekistan.

Avtaledokumentene med myndighetene redegjør for behandlingen av de ulike forholdene i Usbekistan i VimpelComs styrende organer og ledelse.

Avtalene legger til grunn at VimpelCom har forsømt å implementere interne kontroller for regnskapsføring, samt at selskapet hadde begrenset eller manglende antikorrupsjonsprogram. Det fremgår av avtalene at VimpelCom har oppgradert sine antikorrupsjonsprogrammer de senere årene.

Telenor har merket seg at de omtalte dokumentene stadfester VimpelCom-styrets kjennskap til eierskapet i Takilant. I avtalene står det også at Vimpelcom-styret ba om at det ble innhentet rettslige vurderinger av transaksjonene. Dette er tidligere orientert om til departementet, jf. Telenors brev av 28. oktober 2015. Det fremkommer samtidig av avtalene at enkelte personer i VimpelComs ledelse tilbakeholdt viktige opplysninger i forbindelse med juridiske vurderinger innhentet fra eksterne advokater. For amerikanske selskaper er det ikke uvanlig å innhente en rettslig vurdering av om en avtale, et oppkjøp eller et annet forretningsprosjekt er lovlig og i henhold til det amerikanske korrupsjonsregelverket. Slike vurderinger gjøres ikke av et myndighetsorgan, men av advokater som har kompetanse innenfor området.

Telenor er et selskap tuftet på norske verdier, og vi aksepterer ikke korrupsjon. Som selskap tar vi lærdom av denne saken og ser at Telenor som aksjonær kunne ha fulgt opp eierskapet i VimpelCom bedre i denne perioden.

Telenor ser alvorlig på opplysningene som framkommer av avtalene og går nå grundig gjennom dokumentene fra myndighetene. Som departementet er kjent med har styret i Telenor ASA også iverksatt en gjennomgang utført av Deloitte Advokatfirma.

Styret i Telenor har i tillegg i løpet av 2015 satt i gang eksterne gjennomganger av Telenors eierskapshåndtering og styringsstrukturer generelt, samt Telenors antikorrupsjonsprogram, med sikte på å gjennomføre forbedringer.

Telenor vil ta stilling til videre oppfølging på bakgrunn av grundige vurderinger av fakta i saken.

Telenor har besluttet å selge Telenors eierandel i VimpelCom, men tidspunktet for gjennomføring er usikkert. Det forhold at etterforskningen mot VimpelCom nå er avsluttet kan imidlertid bidra til at salgsprosessen kan gå raske re.

Med vennlig hilsen

Gunn Wærsted
Styrets leder
Telenor ASA

Sigve Brekke
Konsernsjef
Telenor ASA